

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)
e-mail: marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl

[Rec.:] Jan Pachoński, *Korpus oficerski Legionów Polskich 1796-1807*, Kraków: Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; Księgarnia Akademicka, 1999. – 336 s. ; (Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; t. 1. *Oficerowie Legionów Polskich 1796-1807 ; t. 1*)

Monografia jest jedną z ostatnich książek prof. dra hab. Jana Pachońskiego (1907-1985), znanego specjalisty w zakresie historii okresu napoleońskiego, m.in. autora monumentalnego dzieła pt. *Legiony Polskie 1794-1807. Prawda i legenda* (t.1-4, Warszawa 1969-1979) i opracowania pt. *Jan Henryk Dąbrowski 1755-1818* (Warszawa 1981, 1987). W prezentowanej publikacji monograficznej (tomie pierwszym dwutomowego dzieła pt. *Oficerowie Legionów Polskich 1796-1807*) uczony skupił się na zagadnieniach ogólnych, dotyczących korpusu oficerskiego Legionów Polskich z czasów napoleońskich (1796-1807). W syntetyczny sposób zanalizował podstawy prawne istnienia Legionów, ustalił liczbę oficerów, podał skład korpusu oficerskiego, opisał jak przebiegało fachowe kształcenie wojskowe oraz kształcenie ogólne kadry, zanalizował etyczny wzorzec oficera, postawy moralne (ich wzorce i realizacje) prezentowane w Legionach, podał charakterystykę wartości oficerów, opisał chlubne czyny bojowe oraz otrzymane odznaczenia, nadto życie codzienne oficerów. Zajął się także oficerami czasowo oddalonymi od korpusu (np. urlopowanymi i jeńcami wziętymi do niewoli) oraz kwestią inwalidów wojennych i weteranów. Wskazał syntetycznie na wkład korpusu oficerskiego Legionów Polskich do nauki i kultury. Książka stanowi niejako wstęp ‘ogólny’ do innej pozycji szczegółowej – *Słownika biograficznego oficerów Legionów Polskich 1796-1807* (tomu drugiego tejże dwutomowej monografii). Wydawnictwo podsumowujące zagadnienie zawiera indeks nazwisk i nazw geograficznych oraz cenne porównawcze zestawienia tabelaryczne, dotyczące polskich oficerów legionowych. Książka ma walory edukacyjne i poznawcze, może być pomocna dla historyków oraz nauczycieli historii jako materiał pomocniczy.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] The Officers' Corps of the Polish Legions 1796-1807

Abstract (Summary):

The book entitled *The Officers' Corps of the Polish Legions 1796-1807* (in Polish: *Korpus oficerski Legionów Polskich 1796-1807*), written by a well-known Polish historian Jan Pachonski (Jan Pachoński), is devoted to the general issues concerning the Polish Legions in Napoleon Bonaparte's time. The publication deals with the problems of the Polish officers' corps in the Legions, eg. their legal background, education, culture, moral models, health and their daily life in the Legions. The book is an introduction to another publication entitled *The Biographical Dictionary of the Officers of the Polish Legions 1796-1807* (*Słownik biograficzny oficerów Legionów Polskich 1796-1807*). The book has been published in Polish.

Key words:

history, the Polish Army abroad, Polish Legions, the 18th century, the 19th century, officers, the history of Poland, Napoleon Bonaparte (1769-1821)

Słowa-klucze:

historia, Wojsko Polskie za granicą, Legiony Polskie, 18. wiek, 19. wiek, oficerowie, historia Polski, Napoleon Bonaparte (1769-1821)

Bibliografia (Bibliography):

Pachoński Jan, *Korpus oficerski Legionów Polskich 1796-1807*. – Kraków Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; Księgarnia Akademicka, 1999. – 336 s., indeks; (seria: Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego ; t. 1. Oficerowie Legionów Polskich 1796-1807 ; t. 1).